

Skriti potenciali krškopoljskega prašiča

F PETRA ŠUBIC
petra.subic@finance.si

Lokalne posebnosti, kot so avtohtone rastline in pasme, vse bolj pridobivajo ugled. Tak skriti zaklad je tudi krškopoljski prašič, edina avtohtona pasma prašiča pri nas. O poti, ki bi nas pripeljala do renesanse te pasme in prestižne blagovne znamke butičnih izdelkov iz krškopoljskega prašiča, smo se pogovarjali z Marjeto Čandek - Potokar, raziskovalko s Kmetijskega inštituta Slovenije (KIS).

Potenciala za prepород krškopoljskega prašiča raziskuje v evropskem znanstvenoraziskovalnem projektu Treasure, ki ga koordinira prav KIS. Pri tem projektu raziskujejo lokalne avtohtone pasme prašičev še v devetih evropskih državah, da bi jim povrnilo veljavo, ki so jo nekoč imele, in da bi jih živilskopredelovalna industrija lahko čim bolj izkoristila. Cilja sta boljša prepoznavnost starih avtohtonih pasem in optimizacija sistemov rejce, da bo kakovost mesnin čim večja in bo zadovoljila potrebe zahtevnejših jedcev. To bo osnova, iz katere bi lahko razvili trajnostne in kratke verige od rejce do krožnika.

Zadnjih 15 let populacija krškopoljskega prašiča raste
Krškopoljskemu prašiču je

pred 15 leti grozilo izumrtje, od takrat pa se populacija počasi povečuje in trenutno šteje 350 svinj in 70 merjascev. Krškopoljce redijo na več kot sto kmetijah. »Zanimanje zanj je veliko, a včasih upade, ker ni organizirane prodaje. Rejci so prepuščeni sami sebi, saj ni druge ali drugega posrednika za odkup in prodajo. Rejci so se povezali v Društvo rejcev krškopoljskih prašičev, ki je od lani priznana rejska organizacija. To je šele začetek dolge poti, ki bo pripeljala do preporeda te pasme, v petih do desetih letih pa tudi do prestižne blagovne znamke butičnih izdelkov iz krškopoljskega prašiča,« pravi Marjeta Čandek - Potokar.

Gurmani cenijo mast in ocvirke krškopoljskega prašiča
Najprej je treba povečati populacijo teh prašičev, dodaja. Gre za manj produktivno in kompetitivno staro pasmo, ki je prilagojena našim agro-geo-podnebni razmeram, kar je njena glavna prednost. Odluka krškopoljskega prašiča je, da je bolj zamaščen, meso je kakovostno in sočno, saj je lepo marmorirano. Kot pravi Tomaž Bratovž iz restavracije JB v Ljubljani, so ocvirki in mast vrhunski. Ko na Primorskem prodajajo vino, gostom postrežejo kulinarične dobrote, tudi krškopoljskega prašiča imajo maščobo z monone-

nasičenimi maščobnimi kislinami, ki so z zdravstvenega vidika zaželene. Ker so maščobe nosilci arome in okusa, je meso krškopoljskega prašiča zelo aromatično.

Rejci pogrešajo predvsem standardizirane krmne obroke, da bi izboljšali rejo, veliko izzivov pa vidijo tudi pri predelavi tega mesa. Nekaj nasvetov za izboljšanje reje in trženjsko strategijo, ki zajema paleto izdelkov, cenovno strategijo, prodajne poti in oblike promocije, bodo rejci dobili iz ugotovitev projekta Treasure. »Raziskali smo prehranske potrebe krškopoljskih prašičev, delali primerjavo med ekološko in konvencionalno rejo,« našteva Marjeta Čandek - Potokar. V poskusu so jih krmlili s krompirjem in okopavinami.

Zboljšo rejo, predelavo in promocijo do kulinarične uspešnice

»Predvsem moramo promovirati našo pasmo prašiča, o prednostih njegovega mesa in masti je treba ozaveščati ljudi,« pravi o izzivih, ki jih res ni malo, a s pozitivno energijo rejcev in drugih v prehranski verigi lahko krškopoljec dobi veljavo, ki jo je nekaj že imel. Če se bodo rejci povezali in po vzoru ekoloških kmetov o prednostih te pasme, mesa in maščob ozaveščali na spletnem portalu, kjer bi kupci našli tudi rejce in prodajna mesta, bo to obetaven začetek.

Z boljšo prepoznavnostjo avtohtonega krškopoljskega prašiča in optimizirano rejo bo kakovost mesnin večja. To bo osnova, iz katere bi lahko razvili trajnostne in kratke verige od rejce do krožnika.

Marjeta Čandek - Potokar, Kmetijski inštitut Slovenije

PETRA ŠUBIC

NOVO!
Že na vaših prodajnih mestih!

SLOVENIJA: TOP 30 SLOVENSkih TURISTIČNIH BISEROV

Preberite tudi:
INTERVJU z Damianom Merlakom: »Vse sem si moral ustvariti sam.« • POTOVANJA: Izognite se šestim največjim popotniškim napakam • MOJ LAJF: Vodno hlajeni fotelj za gledanje fuzbala • RIZIKO ZAVAROVANJE: Poiskali smo najugodnejšo življenjsko zavarovanje • NEPREMIČNINE: Kako jih najceneje podariti • VLAGANJE: Mija ne ve, kam z 80 tisoč evri

MOJE finance
NAROČILA IN INFORMACIJE:
080 15 80 | mojefinance.finance.si

OGLAS

AGRO BIZNIS

S SODELOVANJEM DO VEČJE PREPOZNAVNI IN RAZVOJA KMETIJSTVA

Podpornik dogodka:
VINAKRAS SEZANA

9. AGROBIZNISOV POSVET: SODELOVANJE IN POVEZOVANJE KMETOV IN KMETIJSKIH ORGANIZACIJ

19. junij 2018 med 9. in 13. uro, KGZS Ljubljana

OGLAS